

גליון מעדני מלך

גליון ס"א | חודש סיון | תש"פ

דבר המערכת

דברי חיזוק והתעוררות במשנת רבינו התו"ט
מה נמלצו לחכי אמרתך מדבש לפי

מנהג אבותינו תורה היא, לאכול מאכלי חלב בחג השבועות (או"ח תצ"ד ס"ג בהגה). טעם נפלא כתב בספ"ק בני יששכר (לשבועות מאמר ד, אות ה) עפ"י דברי רבינו **התוספות יו"ט** ז"ל:

י"ל הטעם, חלב רומז לחסד גוון לובן (זוה"ק ח"ג ד' ע"א), והנה להגיד ב'בקר ח'סדך (תהלים צב ג) ר"ת חל"ב, והנה אקדים מה שכתב **הרב התו"ט** במסכת ברכות (פ"ז מ"ג ד"ה נברך) טעם למה בברכת התורה אומר המברך ברכו את הוי"ה ובברכת המזון נברך אלקינו, וכתב, דהנה מזונות שהש"י זן ומפרנס אותנו זה ג"כ מצד הדין, שהדין ג"כ נותן כיון שהוא בראנו לכבודו הדין הוא שיוון אותנו על כן מברכין נברך אלקינו שם הדין (ב"ר פל"ג ג), משא"כ מה שנתן לנו את תורתו זה מצד החסד הגמור והרחמים כי גברו חסדיו עלינו להודיע לבריותיו ולגלות להם מסטירין דיליה על כן מברכין ברכו את הוי"ה שם החסד והרחמים (שם), עכ"ד הרב הנ"ל בקצת תוספת ביאור, והנה נ"ל דלבעבור זה ביום מתן תורתנו אוכלים מאכלי חלב רמז לחסד.

בא וראה מה שכתב בענין זה, רבינו בחיי בספרו **חובות הלבבות** - שער חשבון הנפש (פרק ג בחשבון הרביעי):

"חשבוננו עם נפשו בגודל טובות האלקים עליו בהערתו אל מה שיש בו חיותו בשני העולמים: בתורה נכבדת נאמנה להסיר עיוונו ולבער סכלותו ולהאיר עיניו ולהקריבו אל רצון אלקיו, ותודיענו אמיתת בוראו ומה שהוא חייב לו, אשר בו תשלם הצלחתו בשני העולמים, כמו שכתוב: תורת ה' תמימה משיבת נפש וגו' פקודי ה' ישרים משמחי לב וגו'. יחשב בנפשו, אלו היתה נעדרת ממנו אחר שהכיר מעלתה, ואח"כ נזדמן לו אדם שהועילו בה, ההיתה ראויה השתדלותו ויכולתו מספקת להשלים הודאתו ושבחו על זה. וכ"ש הבורא המעיר בה והמפיק להבנתה והעוזר לו עליה. והמעט ממה שאנו חייבים לו מן ההודאה עליה, הוא שנרוץ להדבק בתורתו ונמנה לקבל מצוותו והזהרתו, כמו שכתוב: חשתי ולא התמהמהתי וגו', ואמר: מה אהבתי ותורתך, ואמר: מה נמלצו לחכי אמרתך עכ"ד.

אחר הדברים הנשגבים האלו, כל אחד ואחד ודאי יקבל על עצמו קבלה טובה בעת חג השבועות "זמן מתן תורתנו", להרבות ולהוסיף בלימוד התורה הק'.

על כן, הרוצה להקל על עצמו (-לקיים קבלתו) בלימוד מתוק מדבש, ילמד משניות תוס' יום טוב עם הביאור הנפלא "ששון יום טוב", שממתקת את הלימוד באופן השווה לכל נפש, כל אחד כפום דרגא דיליה. [ראה מטעמת מהביאור הנפלא בעמ' ג' בגליון זה].

ויה"ר שנזכה לקבל עלינו נועם עול תורה, ועל ידי זה יושפע לנו שפע רב, ישועות ורפואות כמו בזמן מתן תורה, אמן ואמן.

דבר המלך ודתו

פנינים נפלאים מתורת רבינו בענינא דיומא
'אורייתא וקודשא בריך הוא וישראל חד'

עלה בדעתי לתרץ קושיית **המג"א** (בסי' תצד בריש הסימן) איך אנו אומרים בשבועות 'זמן מתן תורתנו', הלא קיי"ל כרבי יוסי (שבת פו, ב) דבז' בסיון ניתנה תורה, וממילא אנו שחוגגין ו' בסיון איך אנו אומרים אז 'זמן מתן תורתנו', הלא זמן מתן תורה היה ז' בחודש ולא ו'.

יש לומר על פי מה שראיתי בספר **'דברי חיים'** (לשבועות, ד"ה וביום הביכורים) שהביא בשם **מהר"ל מפראג** ז"ל (ב'תפארת ישראל פ"ד) שהקשה למה לא תלתה התורה חג השבועות בימי החודש כמו שאר יום טוב, רק בימי הספירה. וכתב לתרץ שהוא להורות שהתורה הוא חוץ לעולם, למעלה מהזמן, ותלוין רק בקדושה ובימין עליון, עיין שם. היוצא מדבריו דהתורה לא תלויה בזמן, והיא למעלה מהזמן. וממילא לפי"ז מתורצת נמי קושיית **המג"א** ו'עשרה מאמרות' הנ"ל, דבכוונה תיקנו ביום נ' אף דביום נ"א ניתנה התורה, להורות על גודל מעלתה שאינה משועבדת לזמן ושהיא למעלה מהזמן, וממילא כיון שהיא למעלה מהזמן אין חילוק בין נ' לנ"א, שכל העתים שוים, ושפיר שייך גם ביום נ' לומר 'זמן מתן תורתנו'. ואתי שפיר מאד בעזה"י.

ובבחינה זו ביארתי מאמרם ז"ל בשבת (פח, א): דרש האי גלילאי עליה דרב חסדא, בריך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי, לעם תליתאי, על ידי תליתאי, בירחא תליתאי, עיין שם בחידושי אגדות שהארץ בהאי מספר תליתאי שנתן הקדוש ברוך הוא התורה על ידה, מה יחוס יש לה אל התורה.

ועפ"י בחינה הנ"ל ביארתי הדבר כחומר, דהנה מבואר **בתוס' יום טוב** (סוכה פ"ד מ"ה, ד"ה יוסי) מובא ב'באר היטב' (או"ח סי' ה סק"ב), דהטעם דשם העצם של שמו יתברך הוא הוי"ה, הוא להורות דהוא יתברך חי לעולם, היה הוה ויהיה, ע"כ. והסבר דבריו, דחלקי הזמן הם שלשה - עבר הוה ועתיד, והקב"ה הוא למעלה מזה, כי הוא ברא הזמן, כי הזמן מכלל הנבראים, כמו שכתב הרמב"ם בספר המורה (ח"ב פרק יג), וממילא כי הוא יתברך איננו נופל תחת סוג הזמן, ועיין תשובת 'השיב משה' (סי' א סוף ע"ב) בזה נפלאות, על כן שמו הגדול מורה על ענין זה.

ידוע ממאמר הזוהר הקדוש (ויקרא עג, א) 'אורייתא וקודשא בריך הוא וישראל חד', דהם חד קישורא. א"כ ממילא כמו שהוא יתברך חי וקיים לנצח בכל חלקי הזמן, כמו כן תורתו יתברך קיים לנצח ואינו מקבל שינוי, וכמו כן ישראל עמו קיימים לנצח ואין שולטת בהם כלייה, יען שהם קשורין ודבקים בו, וכמו שהוא עומד לנצח, כמו כן עמו הנבחר הקשורין בו חיים וקיימין ואין שולטת בהם כלייה.

זה ענין הפסוק (דברים ז, ד) "ואתם הדבקים בה'... חיים כולכם היום", ר"ל יען שאתם דבקים בה', על כן חיים כולכם היום, היינו בכל יום ויום. והבן.

משנה שכיר - לחג השבועות

הגליון יוצא לאור עולם ע"י

מכון תוס' יו"ט המבואר

לקבלת הגליון באימייל, וכן לתגובות והערות:

machontosfosyomtov@gmail.com

מעדני יו"ט

לקט משובח ונבחר עפ"י דברי רבינו על סדר הפרשיות התורה

חג שבועות:

נשים ששבעים פנים לתורה, כך שבעים פנים למשנה

תנן במשנה באבות (פרק ו) שאחד מן המ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, היא באימה וביראה, וכתב על כך רבנו חיים מוולאז'ין בספרו רוח חיים וז"ל: כי איך לא יאחזנו חיל ורעדה בהעלותו אל לבו שאפילו הכהן גדול לא היה לו רשות להכנס לפניו לבית קדשי הקדשים, רק ביום הכפורים, מחמת ששם היתה עיקר השראת השכינה, אם כן עתה שבתוך ד' אמות של הלכה שאמרו חז"ל ששם השכינה שורה, בודאי צריך ללמוד ביראה, ולא יסור דעתו ח"ו לדברים בטלים, עכ"ל. וכי יש לנו צוף מתוק, מדברים חוצבים להבות אש אלו.

מרגלא בפומיה דמו"ח מן הגר"ש אלישיב זצ"ל דברי התוס' יום טוב דלהלן: שהנה הרמב"ם מפרש את המשנה במסכת נזיר (פ"ה מ"ה) שלא כפירוש הגמרא, והעיר על כך התוס' יום טוב וז"ל: אף על פי שבגמרא לא פירשו כן, הואיל ולענין דינא לא נפקא מינה ולא מידי, הרשות נתונה לפרש, שאין אני רואה הפרש בין פירוש המשנה לפירוש המקרא, שהרשות נתונה לפרש במקראות, כאשר עיינו הרואות חיבורי הפירושים שמימות הגמרא, אלא שצריך שאל יכריע ויפרש שום דין, שיהא סותר דעת בעלי הגמרא, עכ"ל. והדברים שמחים על המעיינות ללא סוף שבתוך תורתנו, וכולנו חושקים ודבקים בה.

חשוקי חמד (הקדמה לבבא בתרא)

מוחות החיצונים ניסו למנוע את מתן תורה

איתא בגמרא (שבת פו, ב) ניתנה תורה לטבול יום וכי ניתנה קאמרת או ראויה קאמרת, א"ל ראו' קאמינא, וברש"י שלא הוצרכו לכך. ורבים תמהו מנין ידע שלא הוצרכו לכך.

ונראה לפרש דאיתא במדרש (ב"ר פ' ע') אם הי' חסר אחד מהם לא היתה התורה ניתנת, ומובן אשר כחות החיצונים שהיו מתנגדים למתן תורה היו עושים כל טעדי דאפשר להו למעבד להפריע את מתן תורה אלא שלא הי' בידם וברשותם לעצור בפני הש"י ההוא אמר ולא יעשה.

אך אם הי' הדין דטבול יום מעכב במתן תורה ואפי' אחד הי' מעכב כנ"ל בשם המדרש, בודאי היו עושים כל טעדי להביא אחד לידי טומאה באונס שינה, ובזה היו מפריעים את מתן תורה כל אותו היום. דומה לזה איתא בתוס' יום טוב מה שחשב נס במקדש שלא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפורים, אף שאין מדרך הטבע להיות דוקא רואה קרי ביוה"כ, מ"מ חשוב נס כי באשר כפרת כל ישראל תלוי בו היו כחות החיצונים עושים כל טעדי להביאו לידי כך.

ולפי"ז מובן אשר מכל שכן היו עושים כן להביא את אחד העם לזה. אך באשר הדין דניתנה תורה לטבול יום. ואם היו רואין היו טובלים והתורה ניתנת, ולא הועילו בטעדי שלהם שוב בודאי לא ראו קרי ולא הי' טבול יום כלל.

וגדולה מזה בפרקי דר"א דכל הדור שקבלו התורה היו כמלאכי השרת ולא ראו קרי מימיהם, אף אחר שחזרה הזוהמא להתפשט, מחמת חטא העגל, מכש"כ בעת מ"ת שפסקה זוהמתן בודאי לא היו מעותדין עפ"י דרך הטבע למקרה לא טהור.

שם משמואל - שבועות (שנה תרע"ה)

פרשת נשא:

בירור נפלא בדברי רבינו שהייב הקב"ה לתת לנו מזון מן הדין

ישא ה' פניו אליך (ו, כו).

בש"ס ברכות (כ:), אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, כתוב בתורתך אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד, וכתוב ישא ה' פניו אליך, אמר להם ואיך לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת, והם מדקדקים על עצמם לברך עד כזית ועד כביצה.

וצריך ביאור, אמאי זוכין לנשיאת פנים ע"י שמדקדקים על עצמם דוקא בברכת המזון, ולא קאמר שאר דקדוקי מצוות שישראל מקיימין על עצמן.

א) וי"ל על פי מה שכתב התויו"ט (ברכות פ"ז מ"ג) דגבי ברכת המזון אומרים ברוך אלקינו שאכלנו משלו, וגבי ברכת תורה אומרים ברכו את ה' ולא אלקינו, ופירש דמזונות חייב הקב"ה ליתן לנו מן הדין, זכיון שבראנו א"כ מאן דיהיב חיי יהיב מזוני, אבל תורה נתנה לנו בחסד, וע"כ במזונות מברכין בשם אלקים שהוא מדת הדין, כי בדין הוא שיפרנסנו, אבל בתורה מברכים במדת החסד הנרמז בשם הוי"ה, כי חסד עשה עמנו הקב"ה שנתן לנו תורתו, עכ"ד.

אולם באמת מה שמחוייב השי"ת לפרנסתנו אינו אלא כדי חיותנו, דמאן דיהיב חיי יהיב מזוני, אבל אינו מחוייב להשבעינו דוקא, כי השובע אין בו הכרח לחיים, ומה שהשי"ת משיבענו היא ממידת הרחמים. וכמו שפירשו התוס' ברכות (לז.) בביאור נוסח בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה שבראת להחיות בהם נפש חי, שהקב"ה נתן לנו לא רק את המוכרח לחיותנו אלא שנתן לנו אף את המותרות לתענוגים עיי"ש. ועפ"ז מובן הא דאין חיוב ברכת המזון מן התורה אלא בשביעה וכדכתיב ואכלת ושבעת וברכת, כי ברכה והודיה לא שייך אלא על מדת הרחמים, וזה רק בדאיכא שביעה. אולם ישראל קדושים מדקדקים לברך אף בכזית ובכביצה שאין בהן כדי שביעה, כי בזה מראים שכל מה שנתן להם הקב"ה אף כדי חיותנו הוא רק ממדת הרחמים, וכפירש"י (ר"פ ואתחנן) דאע"פ שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חנם, ומהאי טעמא מברכים אף על כזית וכביצה, להראות שהכל הוא רק לפני משורת הדין מאת הקב"ה.

ב) וזה שהשיב הקב"ה למלאכי השרת איך לא אשא להם פנים, זכיון שהם מדקדקים עד כזית וכביצה, דמזה מוכח שכל מה שישראל מקבלים ממני חושבים על עצמם שמקבלים רק לפני משורת הדין, ומן הדין אינו מגיע להם כלל, וא"כ אם לא אשא להם פנים א"כ לא יוכלו ליהנות מהעולם הזה כלל, שהרי ישראל אינם רוצים ליהנות מהקב"ה אלא בתורת מתנת חנם דהיינו לפני משורת הדין, ומכיון שהם חושבים שמן הדין אינו מגיע להם כלום א"כ פסקת לחיותם. ועפ"ז אתי שפיר הלשון איך לא אשא פנים לישראל, בלשון תמיה, דר"ל שאני מוכרח לישא להם פנים, דאל"כ נמצא שאין להם קיום כלל בעולם הזה.

ג) ולדרכנו יש ליישב מה שיש להקשות על התויו"ט, מש"ס ברכות (יז:) כל העולם כולו נזונין בצדקה, ופירש"י בצדקתו של הקב"ה ולא בזכות שבידן עיי"ש, והרי לדברי התויו"ט ניזון העולם בדין כי הדין נותן לכלכל בראיו. ולהמבואר יש ליישב, דמן הדין היה סגי אם הקב"ה יכלכל בראיו כפי צורך חיותם, אבל מה שהעולם כולו נזונין בהרחבה הוא רק מחמת צדקה לפני משורת הדין.

להורות נתן

ששון יום טוב

מטעמת מהביאור הנפלא "ששון יו"ט" שבהוצאתנו - המבאר דברי התנ"ך

לבקשת רבים מקוראי הגליון, מביאים אנו טעימה מהפירוש הנפלא "ששון יום טוב" המבאר את דברי רבינו התוס' יו"ט - בשילוב תיבות הביאור בתוך דבריו.

בחרנו להגיש בפני הקוראים פירוש על דברי רבינו במסכת אבות (פרק א' משנה א) - הקשורים לענייני דיומא - ענייני קבלת התורה מהר סיני.

יש לציין שמפאת קוצר היריעה הבאנו רק את הפירוש המשולב בתוך התיבות, ולא את כל הערות המחכימות המעטרות את הפירוש, ויותר ממה שכתוב כאן מבואר ומפורט בספר עצמו, ישמע חכם ויוסף לקח - ללמוד בספר עצמו - בבחינת אותיות מחכימות, וימצא נופת צופים וכל טעם.

משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע

שנינו במשנה מסכת אבות (פרק א משנה א): **משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לקנין וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה.**

משה קבל תורה מסיני - פירש הר"ב (ד"ה מסיני) את התיבה מסיני, ממי שנגלה בסיני (כלומר, מהקב"ה). ושם כשנגלה הקב"ה למשה בסיני קבלה בכללותיה ופרטיה ודקדוקיה, ולא נתחדשה לו למשה אח"כ הלכה. וכמו ששנו בתורת כהנים (בהר פשה א) שהביא רש"י בפירושו תחלת פרשת בהר סיני (ויקרא כ"ה, א). ולחוראה זו הוא אומר מסיני (ולא אומר 'משה קבל תורה מהקב"ה', כדי להוות שאת כל התורה קבל משה בסיני). ולא דבר רק הוא (כלומר, לא הוזכר כאן בחנם), שהרי זה אות על הדת (שהיא אמת, כלשון הרמב"ם שהביא רבינו בפתיחת המסכת). אחת היא

לאמה, כנסת ישראל שקבלוה בזמן מתן תורה, ברה היא לילדתה, התלמידים שכל דור דור, שנקראים בנים משום שבנים הם לה'. ואפילו מה שעתיד תלמיד ותיק לחדש הכל קבל משה, שנאמר (דברים ט', י') ויתן ה' אלי את שני לוחת האבנים כתובים באצבע אלקים ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר מתוך האש ביום ההוא, ודרשו בגמרא פ"ב דמגילה (ד' י"ט ע"ג) מלמד שהראהו הקב"ה למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים ומה שהסופרים עתידים לחדש. ואע"פ שדקדוקי סופרים שהראהו ה' למשה לא היו אלא בדרך ראייה בלבד שרק הראם למשה ולא מסרם לו. כמו שפרשתי בהקדמה למשניות, יאמר כאן קבל, כי על הרוב ידבר שאת רוב התורה קיבל ואת מיעוטה ראה, כמו שביאר הרמב"ן בהקדמת פירוש החומש בחמשים שערי בינה שנבראו בעולם (ר"ה כ"א): שעל הרוב יאמר נברא (משום שרק על מ"ט שערים שנמסרו למשה שיין לשון בריאה, ולא על השער הנוסף שלא נמסר לנבוא). כך נ"ל.

ומסרה ליהושע - שכל מה שקבל משה מסיני מסר ליהושע.

אבל במשה לא יוכל לומר שנמסרה לו התורה מסיני, כי לא נמסר לו כל התורה, שהרי שער החמשים לא נמסר לו כמאמרם ז"ל [ר"ה דף כ"א ע"ב] על הפסוק ותחסרהו מעט מאלהים (תהלים ח', ו'). ולפיכך אמר אצלו שקבל, כלומר כל מה שהיה ראוי לו לקבל קבל מסיני. כך פירשו המפרשים:

ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה - לומר שאע"פ

שלא כל הכנסיה היו נביאים נמסרה להם התורה כולה כמו שנמסרה להקודמים להם (וכמו שכתב רבינו בד"ה הקודם שהלשון 'מסרוה' מורה על מסיה מוחלטת). אבל מכאן ואילך שנתמעטו הדורות לא נמסרה כולה, אבל קבל כל אחד כפי כחו (ולכן ממשנה ג' ואילך שוב חוזר לומר בלשון 'קיבל'), ומ"מ התורה שבידו של כל אחד ואחד קבלה היא אצלו איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה מסיני.

רוצים אתם לטעום
תוספות טעם

**במסכת
אבות?**

למדו מסכת אבות עם

**פירוש תוס' יו"ט
המבואר**

רבנים, בעלי דרשנים, וכל מי שהגה במשניות הלזו,
מעידים: שלא ראו כבושם הזה,
המקיף כל חלקי הפרד"ס בלימוד פרקי אבות

התחזקות בתקנת רבינו התו"ט

בפרט לעת כזאת שעת צרה היא ליעקב
ניקח על עצמנו שלא לדבר בשעת התפילה - וממנו ניוושע

סיפור נורא על מי שזלזל בשיחה בשעת התפילה

בעיר 'עמנואל' יצ"ו שבארץ הקודש דר איש יהודי אחד, שהיה מרבה לדבר באמצע התפילה וקריאת התורה בבית הכנסת, ומפריע לשאר המתפללים בתפילתם. ביקשוהו המתפללים והגבאים כמה פעמים לחדול ממנהגו הרע, אך ללא הועיל.

לאחר בקשות חוזרות ונשנות שלא עזרו מאומה, היו מוכרחים לקיים בו את פסק השולחן ערוך (או"ח סי' קכד, ז): "ואם שח [בחזרת הש"ץ] הוא חוטא, וגדול עוונו מנשוא, וגוערים בו". ובמשנה ברורה שם (ס"ק כז) הביא: "כתב באליה רבא בשם הכל בו, אוי להאנשים שמישיחים בעת התפילה, כי ראינו כמה בתי כנסיות נחרבו בשביל עוון זה. ויש למנות אנשים ידועים, להשגיח על זה" ע"כ. - לא נותרה אפוא ברירה בפני הגבאים, והם גערו בו והוכיחוהו כמה וכמה פעמים שיחדל ממנהגו הגרוע, אך האיש לא נכנע. גם כאשר המשגיחים הממונים על כך מטעם בית הכנסת ניסו להשתיקו לא הצליחו מאומה!

הוא נתפס בעקשנות בלתי מובנת לדבר ולפטפט דוקא באמצע התפילה ללא הפסק, כשהוא מתריס תדיר כנגד כל הגבאים והמשגיחים.

הגיעו הדברים עד כדי כך, שמרוב פטפוטי ודיבוריו הקולניים לא היה ניתן לשמוע את השליח ציבור, וכמה פעמים נאלץ החזן לעצור באמצע חזרת הש"ץ, וכן הבעל קורא באמצע קריאת התורה, ולהמתין עד שישתוק הלה, ויוכלו הציבור לשמוע כראוי. - אך גם זה לא עזר... העקשן דן לא שת ליבו לכולם, הוא המשיך בהפרעותיו, תוך כדי שהוא מפטיר אל החזן והבעל קורא שנעצרו, שמצידו ניתן להמתין כך זמן רב... דוקא לא משעמם לי פה... התריס! - זה כבר הפך למלחמה גלויה וידועה, כשהכל יודעים שהאיש הכריז מלחמה כנגד הגבאים והמשגיחים, ואינו מסוגל לחדול ממנהגו הרע.

הנהגה הגיעו ימים קשים לעם ישראל היושב בציון, כאשר הערבים בני ישמעאל התקוממו [אינתיפאדה], והחלו לרדוף 'חמס' את בני ישראל, הם שילחו מתוכם מחבלים מתאבדים [שאהידים] שביצעו פיגועים קשים בכל מקום כנודע.

אחד הפיגועים היותר קשים הזכורים מאותם ימים, הוא הפיגוע הקשה שהתרחש בלב יום בפתחה של העיר עמנואל, כאשר מחבל נבל ימ"ש נצמד לאוטובוס מלא וגדוש בנוסעים, כשחגורה עבה מלאה בחומר נפץ קשה קשורה לגופו, ופוצץ את עצמו על האוטובוס אשר מיד עלה באש להבות, היו שם הרוגים ופצועים לרוב, ירחם השם.

אחד האנשים שהיו באותו זמן על האוטובוס ונפגע קשות, היה אותו אדם הנזכר, כאשר רסיס נוקשה פגע בו בדיוק על גבי פיו, וגרם לו חבלה קשה! הוא הובהל פצוע קשה אל בית החולים, היישר אל חדר הטראומה, שם אבחנו את הרסיס החדור בפניו, ונכנס מיד לניתוח קשה ומסובך. - בחסד עליון ובנס גדול הצליח הניתוח וניצלו חייו. אך תקופה ארוכה אחר כך נותרו בו צלקות קשות, וכל הפה שלו התעקם והתעוות, מראהו היה מפחיד ומעורר אימה וסלידה!

האדם הבין וקלט היטב את המרדות הקשה והמסר

שמלמדים אותו במכתו הקשה שחטף על פיו! ואמר לכולם שאין לו שום ספק שזה בא לו מחמת דיבורו באמצע התפילה וקריאת התורה, וזלזולו בריש גלי בכבוד התפילה וכבוד בית הכנסת.

האיש למד להיכנע בדרך הקשה, ואכן הוא חדל ממנהגו, ולמתפללי בית הכנסת היתה הרווחה, שוב יכלו להתפלל ולשמוע קריאת התורה בהשקט ובדחילו ורחימו. - אך לא לזמן רב...

כעבור כמה שנים שכח האיש את אט מן המקרה הקשה שעבר עליו, הוא חזר לעצמו בבריאות שלמה ואיתנה, ולא נותרה בו מאותה מכה שום זכר. - הזמן עשה את שלו, ובפתאום לתדהמת הכל החל האיש חוזר לסורו, כאשר המשיל בו החכם (משלי כו, יא) "ככלב שב על קיאו, כסיל שונה באיוולתו". כנראה אותו יצר הרע חזר לקנן בו, ותאוות עקשנותו בערה בו כמו אש! והחל חוזר למנהגו הישן... שוב החל לדבר ולפטפט בשעת התפילה וקריאת התורה, הממונים הזעירוהו שוב ושוב, והזכירו לו את המכה הקשה שחטף בפיו...

אך פלא והפלא! האיש אינו מסוגל לעזוב את דרכו הרעה! עד כדי כך חדרה בו קליפה זו, שלא היה יכול להתנתק ממנה, רחמנא ליצלן! בפיגוע השני שקרה בעמנואל, בהתקוממות האינתיפאדה השנייה, נהרג האיש למוות בו במקום! ותהום כל העיר, ואותו בית הכנסת נהפך לחרדת אלקים חיים!

גליון טיב הקהילה

המקבל על עצמו שלא לדבר בעת התפילה

מקיים בהדדור 'אנכי ה' אלקיך'

אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עַבְדִּים
(פר' יתרו - עשרת הדברות).

מצות 'מורא מקדש' הרי היא מצוה חשובה ונשגבה עד למאוד, ומקורה בדברה הראשונה שבעשרת הדברות "אנכי ה' אלקיך". וכפי שכתב הרה"ק רבי ייבי מאוסטראה בספרו 'מורא מקדש זה לשונו: "מצות אנכי ה' אלקיך - מי שרוצה לקיים ולקבל עול מלכותו ברוך הוא, לא ידבר בבית הכנסת, כמו שאיתא בזוהר... [פר' תרומה, "ומאן דמשתעי בבי כנישתא [מי שמדבר בבית הכנסת] לית ליה חולקא באלהא דישראל" [אין לו חלק באלקי ישראל] יעו"ש בדבריו הנפלאים.

הרי שבדיבור הראשון כבר ציוה הקדוש ברוך הוא שיזהרו בפייהם ובלשונם שלא ידברו בשעת התפילה וקריאת התורה.

על כן, בהאי יומא רבה - זמן מתן תורתנו, הזמן גרמא להתחזק ביתר שאת וביתר עוז לקבל כל אחד ואחד על עצמו, להדר ולקיים מצות 'אנכי ה' אלקיך' שלא ידבר בבית הכנסת בשעת התפילה וקריאת התורה כלל, ועל ידי כן יזכה לכל ההשפעות הטובות שירדו בהר סיני בגשמיות וברוחניות ונתרפאו כל החולאים אכ"ר.

הגליון נתנדב

לעילוי גשמות גמב"ע גפס' י"ב סיון

ת.ג.צ.ב.ה